

Biskop i Aarhus, Paludan-Müller, svarede, at naar han skulde give de Dpvalte noget Navn, maatte han kalde dem „Grundtvigianere“, thi det var samme Lærdom, disse Lægfolk førte, som den, Grundtvig var Talsmand for. Denne Dom har Tiden stadfæstet, thi Dpvaltellen, som var gammel-lutherisk, blev ganske naturligt ført over i dette ny-lutheriske Spor. Da nu Regeringen for et Aar siden beklædede en Præst af den indre Missions Skole til Sognepræst for Hjerteminde og Drigstrup, og da kort efter Loven om Valgmenigheder udkom, saa var det ligesom en Selvfølge, at de Dpvalte, der vare vogede sammen til en Menighed, maatte benytte denne fredelige Udvei til at fortsætte Levnetsløbet, om det maatte lykkes, til Besigtigelse baade for den Enkelte og for Samfundet. Om og hvorvidt dette vil lykkes, derom kunne vi ikke tale — det hører Fremtiden til. —n.

Marie Magdalene.

(Elevet til Passionconcerthen iasten og komponeret af Jos. Gieser.)

Der er mørkt i Dødningshaven;
Svenderinden staar ved Graven:
„Elste Frelser! hvor er Du?“
Hun sin Mester kjender ikke,
Og med taarefyldte Blikke
Brider Hænder hun i Gru.

Mørket viger, Engle tie:
Her er Frelseren: „Marie!“
Hør, han nævner hendes Navn;
Sorgen fly'er — for Hjertesuffet
Han har Naadens Dør oplukket,
Trøst er nu for hvert et Savn. —

Du, der seired over Døden,
Dig jeg seer i Morgensøden
Bag Langfredags dunkle Sky!
Du velsigned os med Freden,
Lærte: gennem Kjærligheden
Vinker evigt Paaskjærg!

H. H. Nyegaard.

Den Dødsdomte.

(Efter „All the Year Round“, oversat af C. Moltke.)

(Sluttet.)

Wage til Forvirring og Spænding havde man ikke i mange Aar oplevet i den gamle By. Af Politik gaves der intet i hine Dage, men hele Besætningen var bleven purret ud for at søge efter den undvegne Forbryder. Klynger af Rødfjoler vankede om i Gaderne, paa Veiene, der førte ud paa Landet, ja endog i Gyderne og paa Engene. Hundreder af Landsbyfolk, der vare komne ind for at see paa Henrettelsen, stilledes ligeledes i Byen, og paa Hængelsbakken var Trængselen saa stærk, at Pat Moran knapt kunde komme frem. De talte Alle høiligt paa Træl eller Engell, idet Enhver kom med sin Udgaave af den vidunderlige Historie, og Nogle paastode, at Hangen ikke var undvegen, men at det var en List af Myndighederne for at skjule en eller anden slet Streg. Da Pat Moran med stor Røie havde puffet sig frem næsten til Hængelsporten, saae han sig om efter Gjenstandene for sin Sagen, nogle af Tims Slægtninge, hvilke han ogsaa opdagede siddende og staaende imellem hjerandere i en ophidsket Klynge.

„Troer I det, Pat Moran?“ spurgte en af Mændene med hæs Røst, idet han greb Pat i Skjolen. „Troer I, at stakkels Tim er sluppen ud af deres fordomte Hænder?“

„Ja, John Welsh, Tim er sluppen ud!“

„Stille! Gud bevare os!“ udbrød de Alle eenstemmigt.

„Det er bedst ikke at tale mere derom,“ sagde Pat. „Jeg kjælder for, at en af de Byre med Messingknapperne skal høre mine Ord,“ tilføiede han, stottende til Slutteren, som kunde skimtes bag Jerngitteret; „men hvis I, John Welsh, og I, Mick Power, i Nat Klokken tolv ville være med en Vogn ved Korsveien paa den anden Side af Hærgstedet, kunne I saae en god Ven at see. Stille, hvis I have Eders Liv kjært!“

Arrestvægterne vare ikke længe om at opdage, hvorledes Hangen havde iwerkfat sin Flugt, og fra Malmningen forfattedes Sogningen over Jorden til Enden af Kloaken, hvor denne udmundede i Bloden, ja en foroven Karl trøb endog en Snees Skridt ind i den mørke Gang, men kom snart tilbage og forsikrede, at Ingen kunde leve en halv Time derinde. Ikke desmindre søgte de efter Fodspor paa Blodbredden, hvor det hjælpssomme Hav dog havde været før de, men da det alligevel kunde være muligt, at han havde naaet Bloden og var svømmet over den, bleve nogle Hængelsbetjente og Soldater færgede over og begave sig til Bonden Morans Huus.

Medens Kate forde Kyllinger, og hendes Moder strælede Kartofler, saae de Glimt af Rødt og af hvide Krydsbandolerer og hørte lydelige Stemmer og Fodtrin.

„Herren være os naadig i al Evighed, Amen! Han frelse og besjærne os!“ mumlede Peggy Moran, idet hun tabte den Kartoffel, hun var i Færd med at strælle, og med et Ansigt fuldt af Rædsel vendte sig om mod sin Datter, der, uden at vende Hovedet, hvistede:

„Lad for Himlens Skyld som Jngenting, sødeste Moder! Putte, Putte, Putte!“ vedblev hun og opløstede muntert sin Røst, medens hun fræede Kornet til Kyllingerne.

„Jenerinde, Sir,“ sagde hun, tørrende sine Hænder og neieude for en hoi, firfkaarer Officer, der kom hen til Døren og stræmmede Kyllingerne med sine Sporers og sin Sabels Klirren.

„Er dette Forpagter Morans Huus, min gode Pige?“

„Ja, Sir.“

„Er De hans Datter?“

„Ja, Sir, og det er min Moder.“

„Hvor er Deres Mand, Madame?“ spurgte Officeren den stakkels Kone, der gjorde sig Umage for at lade, som om hun var rolig.

„Paa Markedet, Sir; o Gud, Pat er dog vel ikke kommen til Ulykke, Sir?“

„Hvilken Ulykke skulde han vel være kommen til? Mener De med Hensyn til den undvegne Bagn?“ spurgte Officeren for at overrumple hende til en eller anden Tilfæelse.

„Hvem, Sir?“ udbrød Kate. „Gud, Moder, det var det, Drengen fortalte os!“

„Hvilken Dreng?“ spurgte Officeren forsigtigt!

„En Dreng, Sir, en ganske lille Dreng, løb for noget siden herind og sagde, at det Menneke, der skulde hænges, var sluppen ud og løben sin Vej, men jeg vilde ikke troe ham,“ sagde Kate med et saadant Præg af Ro og uslydlig Rydgjerrighed, at Officeren forles fuldstændigt bag Ulyet. Der var virkelig kommet en Dreng, som hun havde sagt, og havde fortalt den vidunderlige Historie, saa at hun forsaavidt havde sagt Sandhed.

„Naa, Mrs. Moran,“ sagde Officeren, „De har vel Intet imod, at Deres Huus bliver undersøgt? Man formoder, at Hangen har skjult sig et eller andet Sted her.“

„Hvem har sat Dem det i Hovedet?“ sagde Peggy Moran. „Vi have Andet at tænke paa, end at blande os i Lovens Sager, men søg De kun saa meget De vil, Sir; kun er det underligt, at en ærlig Mand's Huus skal ransages, som om det var en Skjelm!“

„Jeg maa gjøre min Pligt,“ sagde Officeren.

„Herren gjør os saamænd ingen Fortræd, Moder,“ sagde Kate, „men lad dem ikke træde Kartoflerne ned, Sir!“ raabte hun, da Soldaterne gik ud i den lille Have.

Pat Morans Ytring, at Forsølgerne vilde rode Jorden op for at søge efter Flygtningen, gik næsten bogstaveligt i Opfyldelse. Der var ikke en Bust eller Fordybning over Jorden, ikke et Loft eller en Krog i Waaningshuset og Udhufene, uden at de bleve fuldstændigt undersøgte, indtil Kate omfæder med en overvældende Høielse af Brygt saae Skaren sprede sig over Markerne og tre Soldater løbe hen over den pløiede Uger for at udspørge Karlen, som pløiede.

Welsh's Blod isne, da han saae dem komme; men huffende paa, at de ikke kjendte hans Ansigt, stottede han over sin Skulder og raabte med forstilt Røst til Hestene.

Soldaterne vare unge og tankeløse og gjorde ham kun et Par henkastede Spørgsmaal, medens de stirrede op mod Himmelen og ned paa Jorden, som om de ventede at opdage, at Hangen var bleven forvandlet til en Luft- eller Jordaaend. Derpaa løb de bort igjen, og Welsh trak nu Beiret frit, til han saae sex andre Soldater nærme sig, tilligemed den commanderende Officer og to Personer i mørke Frakker med blanke Knapper og røde Kraver.

„Gud hjælpe mig! Nu er Døden mig vis!“ mumlede han.

„Hvor længe har Du pløiet her?“ spurgte Officeren.

„Siden Daggry, Sir, og strengt har jeg haft det med, at Alle ere komne løbende til mig siden Frostfor at spørge mig, om jeg ikke har seet den Mand, der er løben sin Vej. Hvor der!“ Karlen vendte trodsigt Ryggen til Arrestvægterne.

„Han skal være svømmet over Bloden,“ sagde Officeren,

„og i saa Fald kan han, da Du har pløiet her siden Daggry, ikke være kommen over, uden at Du har seet ham.“

„Om det end var Tilfældet, saa har jeg dog ikke seet det mindste til det; og han maa ogsaa være en dygtig Svømmer, hvis han har kunnet svømme over Bloden paa denne Tid af Aaret, da Vandet er som Is,“ sagde Klofkarlen med et vantroende Smil; „han er maaskee kommen i Land noget længere nede, hvor Bloden er lidt smallere, men i alt Fald har jeg Intet seet. — Naa, lige ud med Jer!“ brummede han til Hestene og pløiede væk, høiende sig over Ploven. Officeren stødte sig nu at kalde sine Folk tilbage til Landeveien.

Den lange Dag nærmede sig sin Slutning, og da Kate kom for at kalde Klofkarlen hjem til Afensmad og hvistede, at der ikke var Andre inde end hendes Forældre, var han tilmode, som om han havde levet en Mennekesalder i de sidste fireogtyve Timer.

Forpagteren lo hjerteligt, medens han fortalte nogle af de Historier, der vare i Omløb om Hagens Forsøinden. Hans Lig var blevet fisket op fire Mile længere nede ved

Bloden, hans Klæder vare bleve fundne af en Arrestvægter under en Bust, og hans Haandjern bleve opdagede, halvt overfledede, i en Mose ti Mile derfra.

„Jeg var min Tro nær ved at sprække af Latter,“ sagde Pat Moran, „naar jeg tænkte paa, at Martin Beary havde smedet dem om til Lundsfigter, og at Katy havde gravet Klæderne ned i Møddingen.“

Saaledes fladdrede de nok saa fornøiede og glade, medens den Frelste sad taus af Taknemmelighed og hun stottede til Kate og sukke dybt.

„Suk dog ikke saaledes, Menneke!“ udbrød Forpagteren spøgende. „Om Gud vil, staaer Du i Dag et Aar bag op ved dit Bryllup i Amerika.“

„Nei, Mr. Moran, jeg gifter mig ikke med Nogen i Amerika,“ svarede Welsh.

Kate reiste sig siekliffeligt for at lægge mere Brændsel til Ilden.

„Naa, det har ingen Rød,“ svarede Forpagteren med godmodig Haardnakthet.

„Jo, Mr. Moran, det er ikke Enhver, der vilde give et Menneke som mig sin Datter,“ sagde Welsh sagte.

„Men Herregud, Tim, hvem vil vel have flette Tanter om Dig, fordi Du har været i Forlegenhed og er kommen ud deraf igjen?“ vedblev Forpagteren.

„Alle tænke ikke som I,“ sagde Welsh sukke.

„Naa, Ingen vil saae Noget at vide derom i Amerika, Tim; for der vil I vel hen?“ sagde Mrs. Moran alvorligt og koldd.

„Ja, Madame,“ svarede Welsh, „det haaber jeg.“

Den gode Kone var langt mere klarstynet end hendes Mand, og da den Bending, Samtalen havde taget, ikke huede hende, begyndte hun at bringe andre Emner paa Bane, men til liden Nytte; thi hendes Mand begyndte at blive søvrig og dorst, Kate sad ganske taus, og Welsh var nedslaaet. Saaledes bleve de siddende til Klokken slog tolv, og da reiste Welsh og Forpagteren sig for at gaae over til Korsveien, hvor Vognen skulde holde færdig med hans Slægtninge som Bedækning og Bivogt.

Welsh trykkede Mrs. Morans haarde Haand og kysede den i sin Bevægelses Fylde, idet han fremstammede nogle afbrudte Ord for at takke og velsigne hende, og derpaa vendte han sig om mod den taus grædende Kate og vilde tale, men Ordene svigtede ham, han trykkede lidensabeligt hendes Haand og vendte sig bort.

„Sag vil lukke Porten efter Oder,“ sagde Kate, følgende med dem ud i Mørket. Det gjorde hun, og Welsh tøvede et Dieblik, sandsynligvis for at hjælpe hende med at finde Klinken og Stabelen, skjøndt han søgte at sætte nogle hastige Ord sammen, som slet ikke angik Porten.

„Hold Modet vedlige, min egen Kate,“ hvistede han; „jeg skal sende Dig et Brev, naar jeg, om Gud vil, er kommen lykkeligt og vel over.“ —

Welsh feilede til England med en lille Kystfarer, og efterat have holdt sig skjult nogle Uger i Liverpool, til Forsølgelsens Tidlighed havde lagt sig, gik han derfra med et hurtigseilende Skib — thi dengang gaves der ingen Dampskibe — til Amerika. Da han var kommen i Land, opsogte han en Slægtning, der havde været bosat nogle Aar i det nye Land, og blev ved Blid og streng Rettskaffenhed — thi den stræffelige Være, han havde faaet, havde ikke været spildt paa ham — meget snart uafhængig af sin Fætter og fik selv et hyggeligt Huus og et blomstrende Ugerbrug.

Han skrev regelmæssigt til Morans, først til Faderen, saa til Moderen og tilsidst til Datteren. Da han havde samlet sig lidt Penge, skrev han igjen til Forpagteren og underrettede den forbausede Mand om sine Ønsker og Forsøgninger med Hensyn til Kate. Peggy Moran paastod i sin Harm, at hendes Mand hele Tiden havde været blind — hvad han da unegtligt ogsaa havde været — men negtede paa det Bestemteste at laane den uforfammede Veiler Dre noget eneste Dieblik. Dog Tiden gjør Underværker. Hendes heftige Modstand lagde sig efterhaanden, og Kate ventede taalmodigt. Da hendes Fader efter fem Aars Forløb var død, drog hun og hendes Moder til Landet hinsides Havet.

Denne sande Historie fortaltes Forfatteren af en graa-haaret Enke, en udvandret Irælænderinde, som efter mange Aars Forløb var vendt tilbage for at døe hjemme. Skjøndt hendes Legeme var nedsløet af Vægten af over halvsjerd-sindstøve Aar, var hendes Sukommelse dog klar og tro og hendes Stemme bævede og hendes matte blaae Øine tindrede ligesom fordom af Spænding, medens hun forklarede de Forer, hendes Ungdoms Elsker, Welsh, den kjærlige og trofaste Vgteskælle, hvis Sorger og Glæder hun havde deelt i fyrretøve Aar, havde udstaaet. Og nu var hun kommen hjem for at døe i det lille Huus ved Bloden, hvor hun først havde lært ham at kjende og først staaet ham bi i hans Færd og Nød. „Kun er det sørgeligt at tænke sig, at jeg ikke kan dele hans Grav med ham paa Kirkegaarden, hvor hans Nærmeste ligge,“ sluttede Enken sørgmodigt; „men med Guds Hjælp skulle vi snart mødes igjen.“